

„Staphylococcus aureus a atopický ekzém“

Jan Krejsek

**Ústav klinické imunologie a alergologie
LF UK a FN Hradec Králové**

KUŽE - protektivní parametry

PROTEKCE

mechanické poškození

světelné (UV)

záření

infračervené

chemické noxy

přirozené bariéry

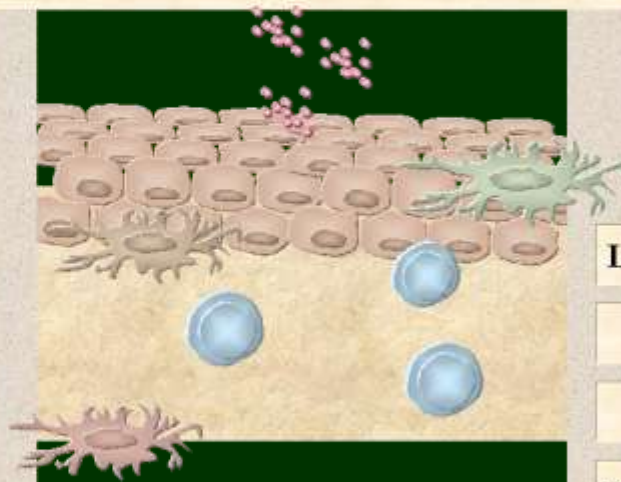
histologická stavba

kyselé pH

mikrobicidní působky

přirozená mikroflóra

INFEKCE

kožní imunitní systém

buněčné složky

humorální složky

Langerhansovy buňky

koagulační kaskáda

mastocyty

komplementová kaskáda

T lymfocyty

imunoglobuliny G, A

neutrofilní granulocyty

eikosanoidy

eosinofilní granulocyty

neuropeptidy

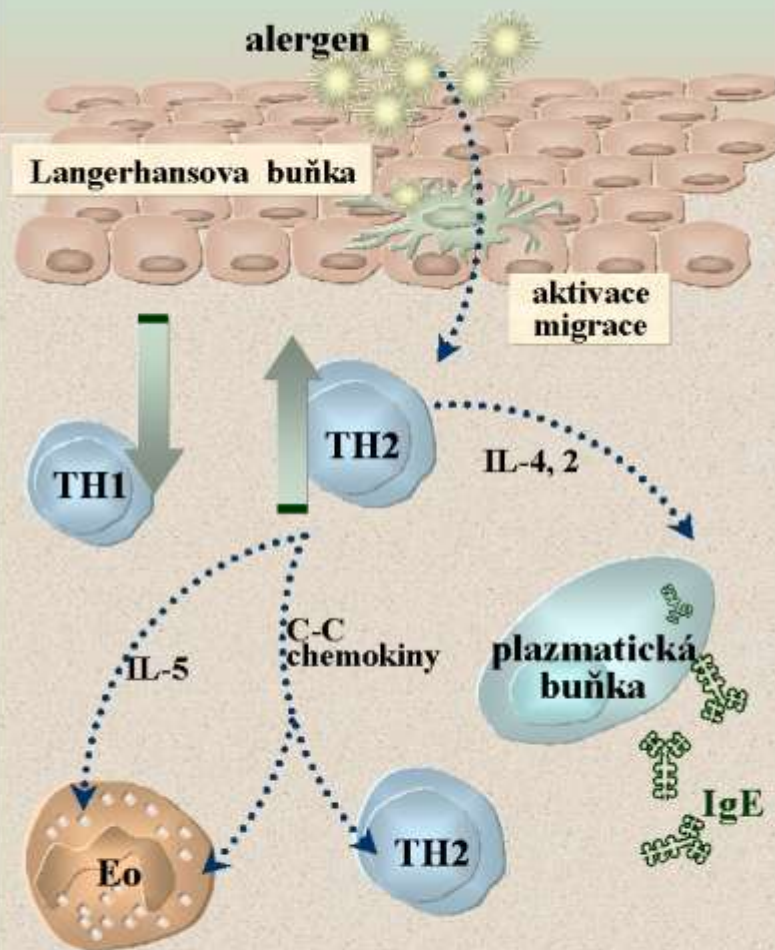
keratinocyty

cytokiny

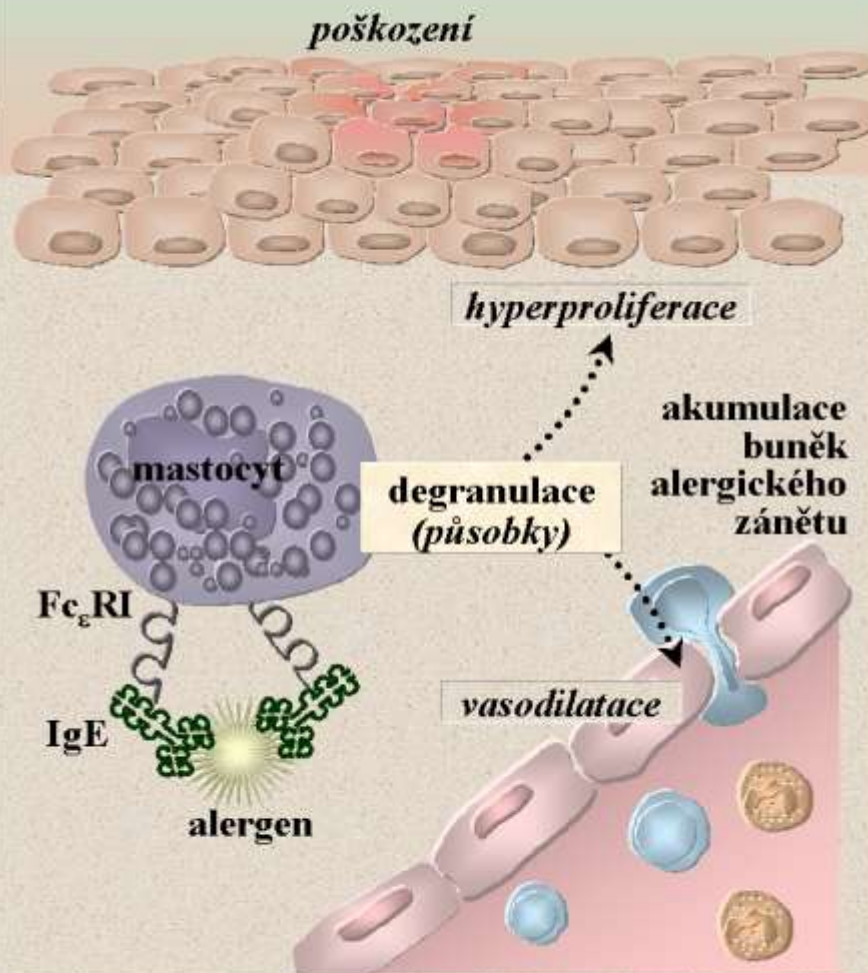
fibroblasty

ATOPICKÁ DERMATITIDA - imunopatologické mechanismy

ALERGICKÝ ZÁNĚT
induktivní fáze

ALERGICKÝ ZÁNĚT
efektorová fáze

ATOPICKÁ DERMATITIDA A MIKROORGANISMY

mikrobiální
podněty

potravní
podněty
(kojení)

noxy
prostředí

genetická
dispozice

imunita

keratinocyty

metabolismus (*ceramidy*)

PREDISPONUJÍCÍ
FENOTYP

PRECIPITUJÍCÍ
FAKTORY

narušení fyziologických
kožních bariér

expozice alergenům

modulující účinek
infekce

patofyziologická
lokální i systémová
zánětová odpověď

KLINICKÁ
MANIFESTACE

ATOPICKÁ DERMATITIDA A MIKROORGANISMY

ATOPICKÁ DERMATITIDA A MIKROORGANISMY

Staphylococcus aureus

izolován z postižené
i nepostižené kůže,
stolice, sliznic

specifické protilátky
třídy IgE

pozitivita
kožních testů

KVASINKY.

r. Malassezia

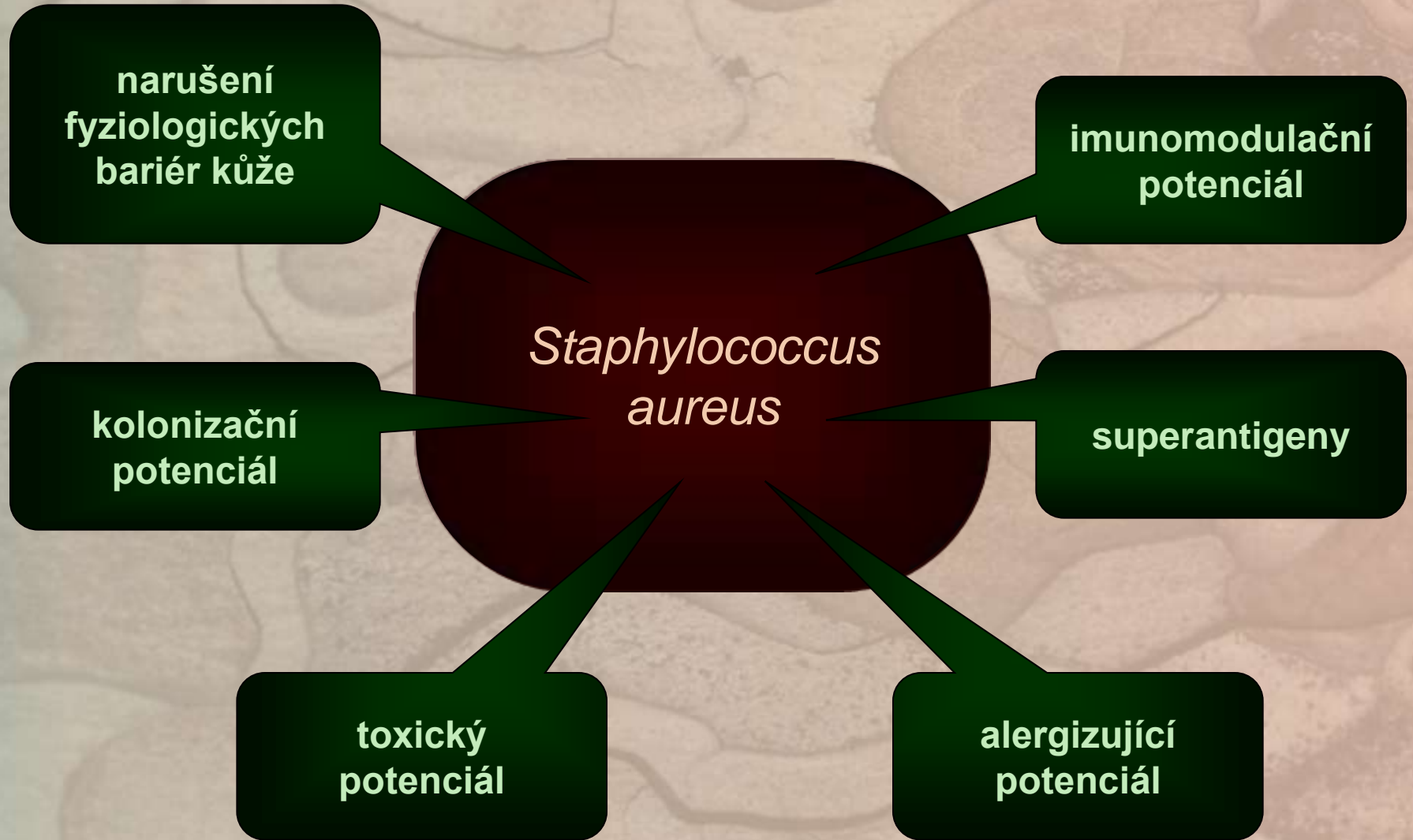
r. Candida

přítomny na kůži,
sliznicích

specifické protilátky
třídy IgE

pozitivita
kožních testů

Staphylococcus aureus A ATOPICKÁ DERMATITIDA

Staphylococcus aureus A ATOPICKÁ DERMATITIDA

fyziologické obranné bariéry kůže
a mikrobiální kolonizace

↑↑ pH kůže
↑↑ fibrinogen
↑↑ exprese lamininu
a fibronektinu
↑↑ tvorba biofilmu

IL-4

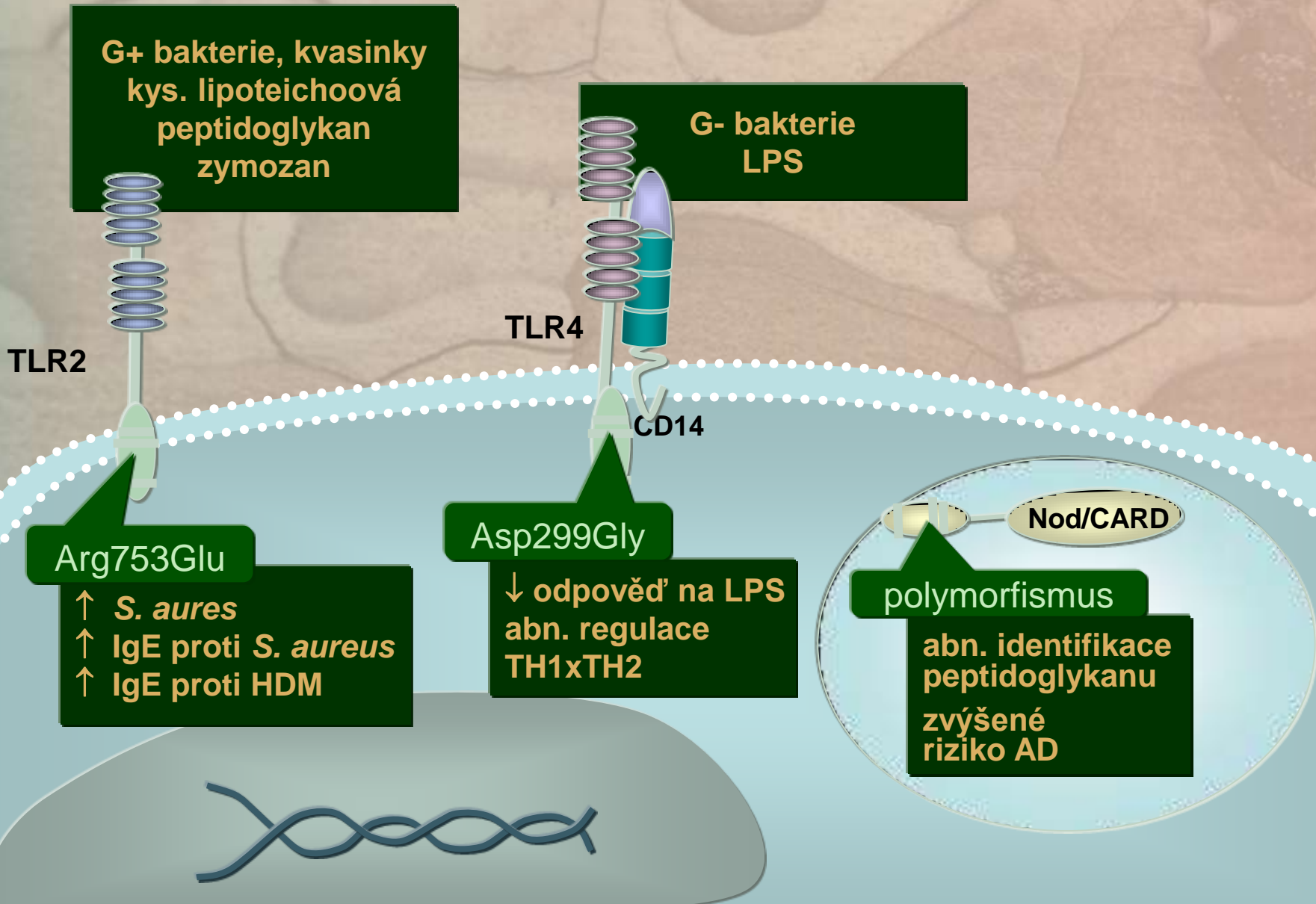
ZESÍLENÁ
KOLONIZACE KŮŽE

↓↓ ceramidy
↓↓ sfingosin
↓↓ HBD2, 3 (*keratinocyty*)
↓↓ katelicidin (*keratinocyty*)
POT: ↓ tvorba
↓ s IgA
↓ dermcidin

OSLABENÍ
ANTIBAKTERIÁLNÍ
SCHOPNOSTI KŮŽE

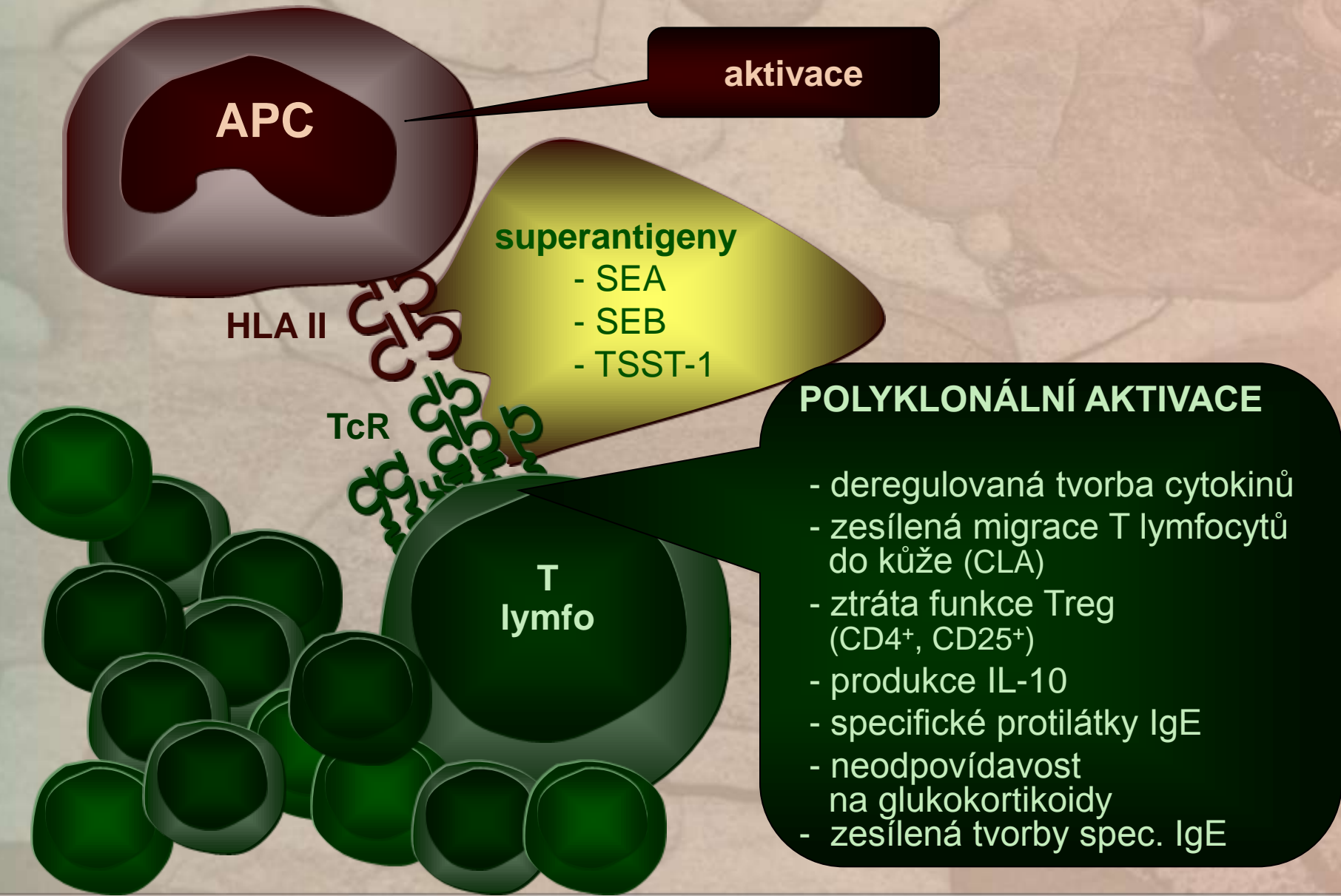
USNADNĚNÍ
PRŮNIKU ALERGENŮ

Staphylococcus aureus NEBEZPEČNÉ VZORY A AD

Staphylococcus aureus, superantigeny

ATOPICKÁ DERMATITIDA

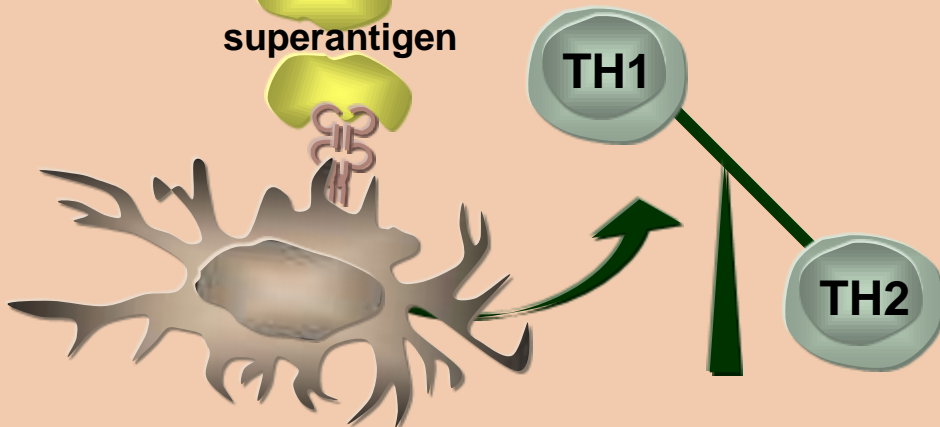
Staphylococcus aureus, superantigeny ATOPICKÁ DERMATITIDA

makrofág

superantigen

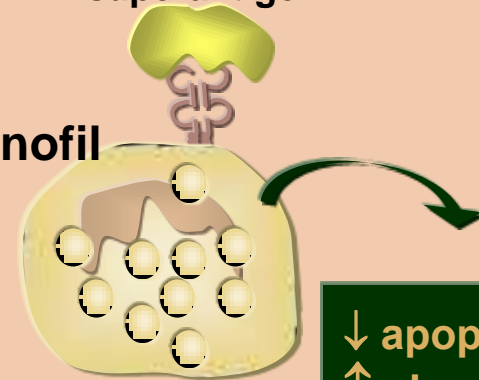
↑ IL-1
↑ TNF α
↑ IL-12

Langerhansova
buňka

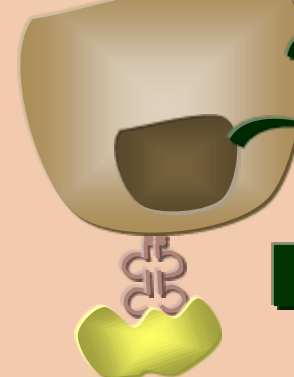
superantigen

eosinofil

↓ apoptóza
↑ akumulace
↑ aktivita O₂

keratinocyt

superantigen

TNF α

↓ IL-12

TH1

TH2

modulace

individuální
reaktivita

aktuální
zánět

**modulace
bariérových
vlastností kůže**

**alergizující
potenciál**

mikroorganismy

KŮŽE

ATOPICKÁ DERMATITIDA

